

Анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за периода 01 юли – 30 септември, 2021 год.

Общият брой нотификации за периода е **213**, като **209** са в категория „храни“, а 4 са в категория „фуражи“ (Фиг.1 в Приложението). В **122** от общия брой нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в **91** е неопределен, а в 2 от случаите рискът не е сериозен. Регистрирани са и 2 нотификации, при които няма риск.

Информациите за насочване на вниманието са **51**, нотификациите за недопуснат внос са **39**, предупредителните нотификации са **113**, а информациите за последващи действия са **14**.

В категория храни, най-многобройни са нотификациите, касаещи **„плодове и зеленчуци“ – общо 74**, в някои от нотификациите се съобщава за наличие на повече от едно активно вещество.

За категория **„плодове и зеленчуци“** са постъпили **74** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- пипер – 1 за флониламид, 3 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-метил**, 1 за форметанат, 1 за ацетамиприд, 1 за пиридабен (Турция), 1 за циперметрин (Тайланд);
- чили – 1 за **неразрешените активни вещества диметоат и ометоат**, 2 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос**, 1 за циперметрин и ламбда-цихалотрин (Уганда), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорфенапир** (Тайланд);
- лимони – 3 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-метил**, 2 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос**, 1 за фенобутатин оксид, 4 за прохлораз, 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** (Турция);
- бяло десертно грозде – **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Италия);

- портокали – 8 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Египет)(2 от Мароко), 2 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** (Египет), 2 за прохлораз (Турция);
- нар – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Турция);
- банани – 2 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос**, 1 за имазалил (Еквадор);
- карфиол – 1 за **неразрешените активни вещества диметоат и ометоат** (Белгия);
- *Moringa oleifera* – 2 за монокротофос (Индия);
- лайм – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** (Бразилия);
- круши „Наши“ – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Китай);
- сушени гъби – 1 за тетраметрин (Китай);
- домати – бупрофезин (Албания);
- лозови листа – 1 за никотин, 2 за тебуконазол, 2 ацетамиприд, 3 азоксистробин, 4 боскалид, каптан, 2 ципродинил, 2 диметоморф, 5 дитиокарбамати, 2 фамоксадон, 4 флуопирам, флутриафол, 5 металаксил, метрафенон, 3 пириметанил, циперметрин, 2 пенконазол, пиридабен, метоксифенозид, диметоморф, цифлутрин, пропиконазол, тиофанат-метил, цимоксанил, 3 триадименол, ципроконазол, миклобутанил, фенвалерат, ламбда-цихалотрин, аметоктрадин, зоксамид и **неразрешените активни вещества карбендазим, флузилазол и ипродион** (Турция), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Франция);
- помело – 1 за **неразрешените активни вещества пропаргит и фенобукарб** (Виетнам);
- краставици – 1 за дихлорвос (Полша), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** (Сърбия), 1 за **неразрешените активни вещества ометоат и диметоат** (Беларус);
- фасул – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** и профенофос (Индия), 1 за **неразрешеното активно вещество карбендазим** (Индия);
- ягоди – ипродион и процимидон (Китай), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Египет), 1 за форметанат (Италия);
- банани за готвене – имазалил (Еквадор);

- грейпфрут – бромпропилат (Ю. Африка), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-метил**, 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Турция);
- целина – 1 за **неразрешеното активно вещество линурон** (Полша), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** и **диниконазол** (Тайланд);
- момордика – **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** (Виетнам);
- папая – 1 за **неразрешеното активно вещество карбендазим** (Тайланд);
- зеле – 1 за **хлорат** (Нидерландия);
- екстракт от джинджифил – **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (САЩ);
- стафиди – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Иран);
- праз лук – 1 за **неразрешеното активно вещество карбендазим** (Тайланд);
- череша – 1 за **неразрешените активни вещества диметоат и ометоат** (Турция);
- кайсия – 1 за **неразрешеното активно вещество ометоат** (Турция).

За категория **„какао, какаови продукти, кафе и чай“** са постъпили **3** нотификации за чай: 1 за антраквинон (Германия), 1 за ацетамиприд и **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Великобритания) и 1 за толфенпирад (Китай).

За категория **„зърнени храни и хлебни изделия“** са постъпили **5** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- ориз – 1 за **неразрешените активни вещества трициклазол и хлорпирифос** (Бангладеш), 1 за **неразрешеното активно вещество трициклазол** и **тиаметоксам** (Либия), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Пакистан);
- пшенични продукти – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-метил** (Белгия);
- екстракт от бамбук – 1 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Индия).

За категория **„билки и подправки“** са постъпили **28** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** в млян анасон, карамфил, *Cassia Korintji*, ашваганда на прах, мента, копър, куркума, кимион, риган, магданоз, листа от сминдух, билки и подправки, био семе от горчица;

- за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в къри, ашваганда на прах, джинджифил, глог, куркума, сухи подправки за сос, копър;
- за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** в био куркума на прах;
- за антраквинон и 2-фенилфенол в пушен пипер на прах;
- за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** в био куркума на прах и сезонен микс за пролетни ролца;
- за прометрин в кимион;
- за пропиконазол и **неразрешените активни вещества профенофос и триазофос** в сушен копър;
- за **неразрешеното активно вещество карбендазим**, фенбуконазол, паклобутразол, пенконазол и пропиконазол в копър;

За категория **„друг хранителен продукт / смесен“** са постъпили **14** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- кимион – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Индия);
- хранителни добавки – 1 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (Виетнам);
- лозови листа – 1 за пропиконазол, флудиоксонил, ципродинил, индоксакарб, фенхексамид, карбендазим, цифлуфенамид, фенпироксимат, метрафенон, луфенурон, пропамокарб, тиофанат-метил, триадименол, дитиокарбамати, хлорпирифос (Египет), 1 за **неразрешените активни вещества хлорпирифос, карбендазим** и тефлубензурон (Сирия);
- за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в семена от горчица, сушени нудълс, хранителни добавки, вегетарианска наденица, моринга на прах, екстракт от бамбук, стевия на прах и плодов десерт.

За категория **„диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“** са постъпили **27** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- моринга на прах – 3 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Индия)(1 от Австрия), 1 за 2-хлороетанол (Германия);
- хранителни добавки – 7 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (4 от Германия)(2 от Австрия)(1 от Нидерландия), 9 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (3 от Германия)(1 от Белгия)(1 от Финландия)(1 от САЩ)(1 от Швеция)(1 от Дания)(1 от Китай);
- ечемик на капсули – 1 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (Германия);
- екстракт от бамбук – 2 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Индия);
- екстракт от био индийски женшен – 1 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Индия);
- кактусова смокиня на капсули – 1 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (Германия);
- калций на капсули – 1 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Германия);
- псилиум хуск – 1 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (Германия);
- екстракт от *Garcinia Cambogia* – 1 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Индия).

За категория **„хранителни добавки и ароматизанти“** са постъпили **29** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- общо 26 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в сос, гума локус бийн (E410), гума гуар, калциев карбонат, E415, портокалово олио и коренов екстракт от джинджифил;
- 1 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** в гума локус бийн (E410) (Германия) и калциев карбонат (Индия);
- 1 за ЕТО в брашно от рожков.

За категория **„риба и рибни продукти“** е постъпила 1 нотификация за високи нива на ЕТО в гума локус бийн (E410) използван в E20 от Германия.

За категория **„лед и десерти“** са постъпили 3 нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- 2 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в гума локус бийн (E410) и съставката „Lygomme“;
- 1 за ЕТО в гума локус бийн (E410).

За категория **„месо и месни продукти“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в бекон и наденица от Испания.

За категория **„мляко и млечни продукти“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в брашно от рожков използвано в крема сирене.

За категория **„пригответени ястия и закуски“** са постъпили 9 нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- лозови листа – дитиокарбамати, металаксил, пенконазол и пириметанил (Белгия);
- нудълс – 2 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (по 1 от Корея и Украйна), 6 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (по 1 от Виетнам, Нидерландия и 2 от Р. Корея и Китай).

За категория **„супи, бульони, сосове и подправки“** е постъпила 1 нотификация за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в нудълс супа от Корея.

За категория **„ядки, продукти съдържащи ядки и семена“** са постъпили 12 нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- сусам – 3 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Индия), 2 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (1 от Гърция)(1 от Индия), 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-етил** (Индия), 2 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (1 от Индия)(1 от Нигерия);
- пшеничени ядки – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** (Индия);
- слънчогледови семки – 1 за 1 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** (Аржентина);

- семена от Ажгон – 1 за **неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол** (Индия);
- маково семе – 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос-метил** (Нидерландия).

За категория **„фуражи“** са постъпили **4** нотификации: 1 за **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** в пшенични трици от Унгария; 1 за **неразрешеното активно вещество етилен оксид** в био моринга на прах използвана за приготвянето на храна за домашни любимци от Германия, 1 за бифенил и **неразрешеното активно вещество хлорпирифос** в сусам от Нидерландия и 1 за йодофенфос в ечемик от Франция.

Нотификациите подадени от България са общо 9, като всички нотификации са за продукти с произход Турция. От тях 8 са за пипер, като всички са предназначени за унищожаване.

Регистрирани са 2 нотификации за портокали, 1 предназначена за унищожаване и 1 за реекспедиране.

През разглеждания период България не е била нотифицирана.

През разгледания период са постъпили общо **213** нотификации, (част от нотификациите съдържат случаи на повече от 1 пестицид в продуктите) от **79** различни активни вещества, **21** от които са **неразрешени за употреба** на територията на Европейския съюз.

Най-голям брой остатъци са установени от пестицидите: **неразрешеното активно вещество етилен оксид – 54; неразрешеното активно вещество хлорпирифос – 48; неразрешеното активно вещество 2-хлороетанол – 23; неразрешеното активно вещество дитиокарбамати – 13; неразрешеното активно вещество хлорпирифос-метил – 9; хлорпирифос-етил – 8; неразрешеното активно вещество карбендазим – 7; прохлораз и металаксил по 6; неразрешеното активно вещество ометоат – 5; по 4 за ацетамиприд, боскалид, флуопирам, пириметанил, пенконазол, триадименол, пропиконазол и **неразрешеното активно вещество диметоат**; по 3 циперметрин, азоксистробин, ципродинил и диметаморф; по 2 за имазалил, тебуконазол, фамоксадон, метрафенон, пиридабен, ламбда-цихалотрин, тиофанат-метил, ЕТО и **неразрешените активни вещества трициклазол, монокротофос, ипродион, профенофос и антраквинон**; по 1 за луфенурон,**

фенпироксимат, форметанат, тетраметрин, бупрофезин, флоникамид, пропаргит, фенобукарб, дихлорвос, процимидон, цифлуфенамид, бромпропилат, бифенил, индоксакарб, линурон, каптан, флутриафол, аметоктрадин, зоксамид, цимоксанил, метоксифенозид, фенхексамид, пропамокарб, флудиоксонил, хлорат, диниконазол, ципроконазол, миклобутанил, форметанат, тиаметоксам, 2 фенилфенон, прометрин, тефлубензурон, фенбуконазол, йодофенфос, паклобутразол и **неразрешените активни вещества никотин, фенвалерат, триазофос, цифлутрин, толфенпирад, хлорфенапир, фенбутатин оксид и флузилазол.** (Фиг. 2 в Приложението).

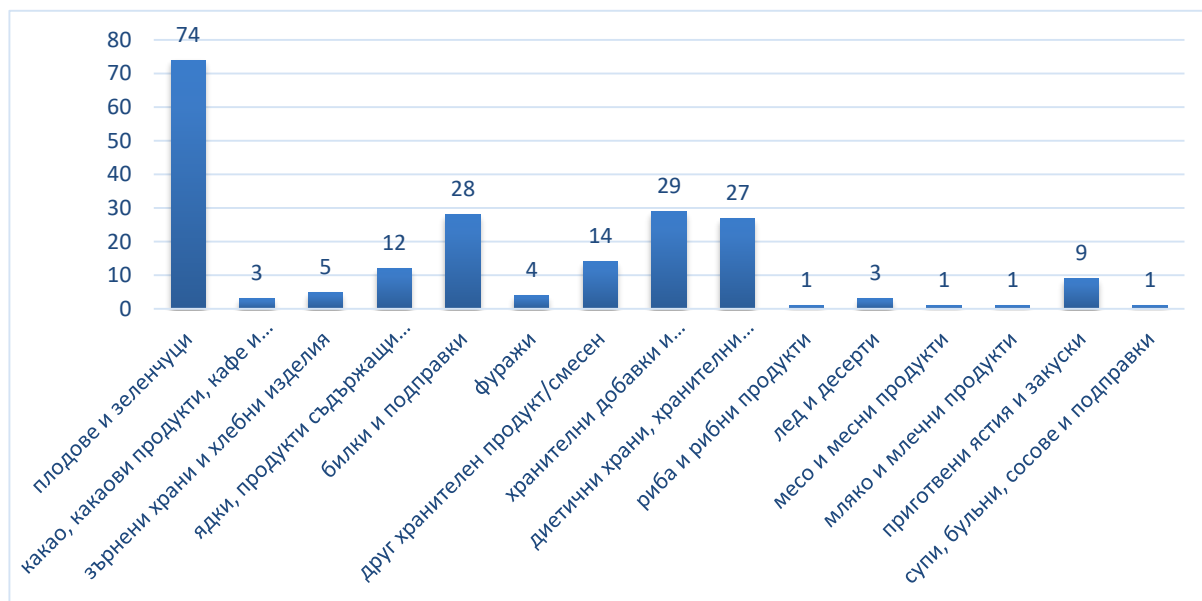
За периода най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в категория „плодове и зеленчуци“.

Най-често нотифицираните продукти в категория „плодове и зеленчуци“ за наличие на пестициди са: **портокали и лозови листа – по 12; лимони – 9;** различни видове **пипер – 8** и чили и банани – по 4 нотификации.

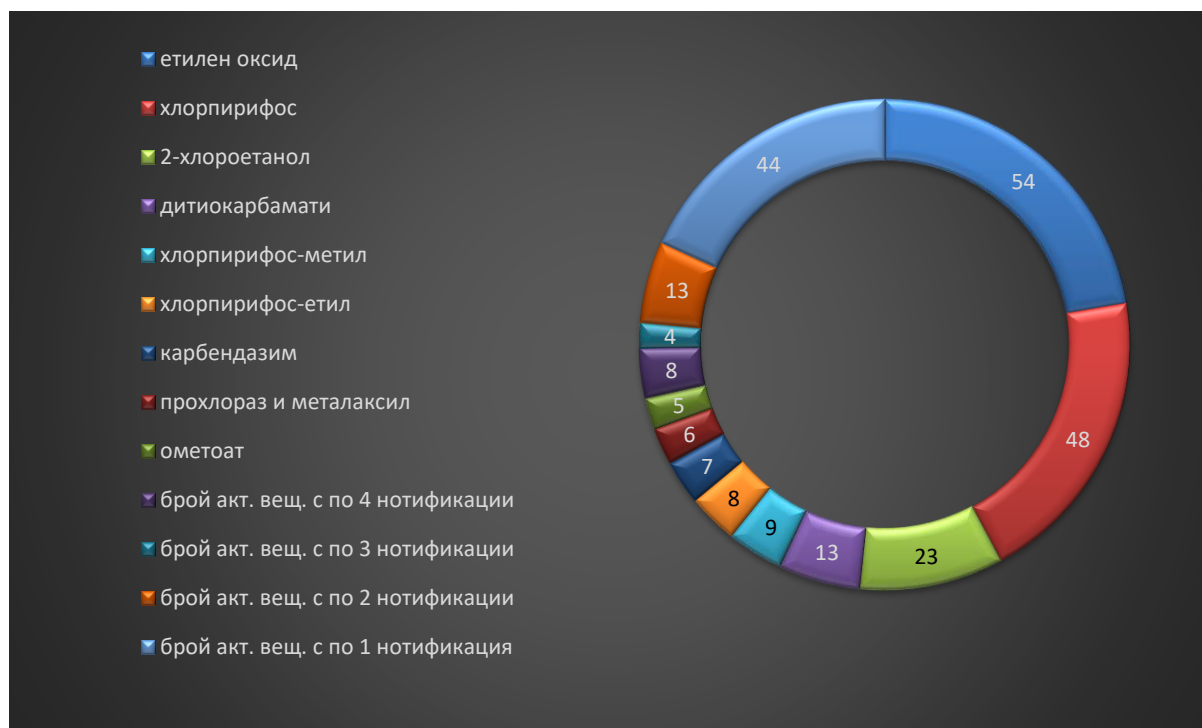
Останалите най-често нотифицирани продукти са хранителни добавки – **18;** сусам и нудълс – **9;** гума локус бийн (E410) – 6 и моринга на прах – 5.

През разгледания период в системата за бързо известяване са постъпили съобщения за замърсени продукти с **произход от 38 различни държави.** Анализът установи, че най-многобройни са нотификациите, касаещи продуктите от **Турция – 30,** следвани от тези с произход **Индия – 21; Германия – 20; Египет – 12; Китай – 10;** Нидерландия – 7; Белгия, Тайланд, Виетнам и Франция по 5; Италия, Австрия и Еквадор по 4; Уганда, САЩ и Р. Корея по 3; Украйна, Мароко, Либия, Полша, Великобритания, Швеция и Испания по 2; Албания, Ю. Африка, Бразилия, Сърбия, Иран, Беларус, Финландия, Дания, Гърция, Пакистан, Аржентина, Сирия, Сингапур и Унгария по 1. (Фиг.3 в Приложението).

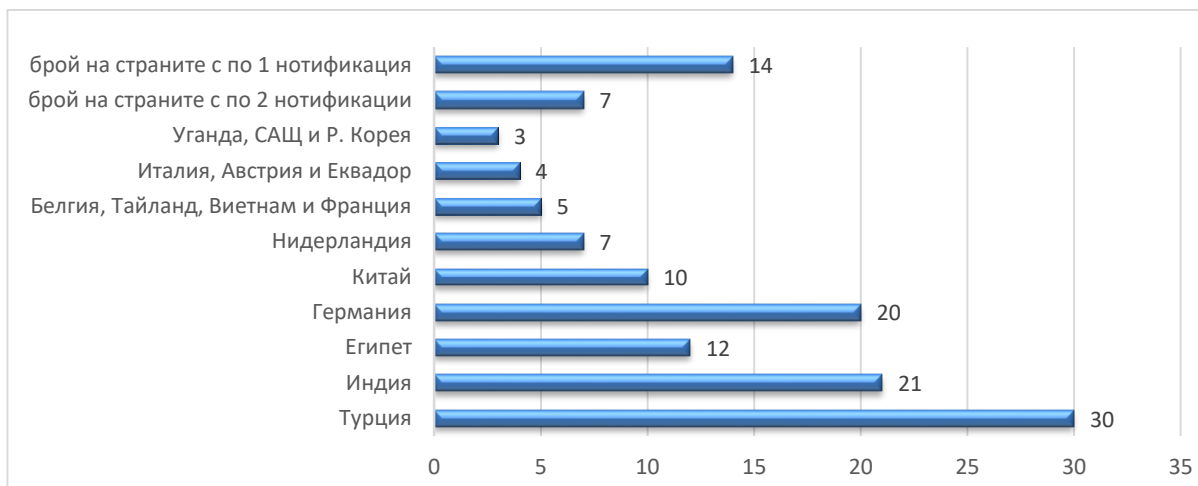
Приложение: Графично представяне на данните за наличие на пестицидни остатъци.

Фиг. 1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през периода 01 юли – 30 септември, 2021 год.

Фиг. 2 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през периода 01 юли – 30 септември, 2021 год.

Фиг. 3 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през периода 01 юли – 30 септември, 2021 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=searchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, старши експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

18.10.2021 г.